

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto VIII.

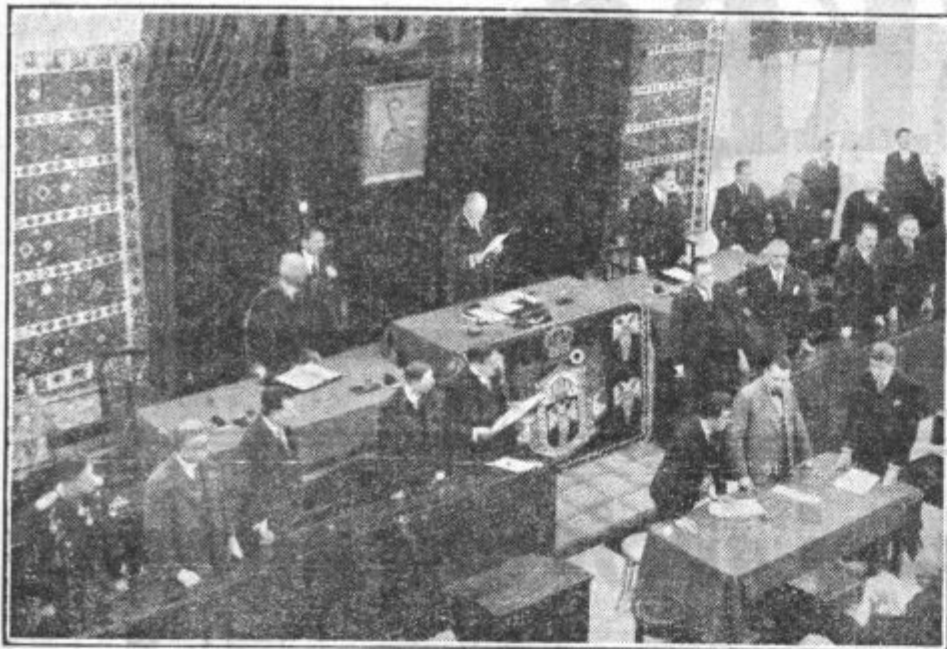
V Ljubljani, dne 21. januarja 1932.

3. številka.

Naš vladar govori svojemu narodu

Kakor poročamo na drugem mestu, je pretekli ponedeljek otvoril zasedanje skupščine in senata naš vladar s prestolnim govorom. Da ta tako pomemben govor ni bil namenjen samo poslancem in senatorjem, temveč vsemu narodu, je pokazal naš vladar s tem, da so prenesli njegov govor po radiu. Prvikrat v naši zgodovini je imel priliko poslušati kraljeve besede tudi kmet in delavec v zadnji gorski vasi, kamor je že prodrl radio. V svojem govoru je naš vladar pokazal vso bridko dediščino preteklosti, s katero se je moral boriti vsa ta leta, da pribori svojemu narodu doma in v zboru narodov pravice, ki mu gredo po naravnih in božjih zakonih. Jasno je orisal temelje državne ureditve, katere je postavil s svojim modrim ukrepom od 6. januarja, ki bodo mejnik in kažipot za boljšo bodočnost. Posebno je poudaril, da je bila Jugoslavija vedno in bo vedno zagovornik miru in reda v Evropi. V zaupanju v nezlomljivo silo jugoslovenskega naroda in božjo pomoč, je pozval na delo vse, ki so dobre volje. Za ves jugoslovenski narod je bila ura kraljevega govora svečana ura, ki bo ostala v spominu še poznim rodovom...

Slika levo:

Otvoritvena seja jugoslov. senata

Starostni predsednik senator Ivan Hribar pozdravlja z otvoritvenim nagovorom senatorje in člane vlade, zbrane v krasni sejni dvorani prometnega ministristva

Predsednik Narodne skupščine izvoljen na zadnji seji, ugledni politik, bivši večkratni minister g. dr. Kosta Kumanudi

Slika levo:

Lepa nagrada ugankarja

Dne 6. t. m. so bile izžrebane nagrade za rešitve »Jutrovih« božičnih ugank in je dobil harmoniko Bogdan Remič iz Trbovelj

Slika spodaj:

Vsak dan bolj zamotan položaj na Kitajskem

Po še nepotrjenih vesteh so člani nove osrednje vlade v Nankingu pobegli na varno v Šanghaj. Prav tako se širijo poročila, da bo general Čangkajšek ponovno pozvan v predsedstvo osrednje vlade. — Zgoraj levo: ministrski predsednik Sun Fo in državni predsednik Lin Sen. Zgoraj levo: življenje na reki Huengpu v Šanghaju. Zgoraj Suntjatsenov mavzolej (bojevnika za kitajsko svobodo). Spodaj desno: general Čangkajšek.

Slika desno:

Jama — šestdesetletnik

Naš odlični slikar Matija Jama, ki slovi zlasti po nedoseženih pokrajinskih slikah, je obhajal te dni svojo šestdesetletnico.

Anton Gnus — 70-letnik

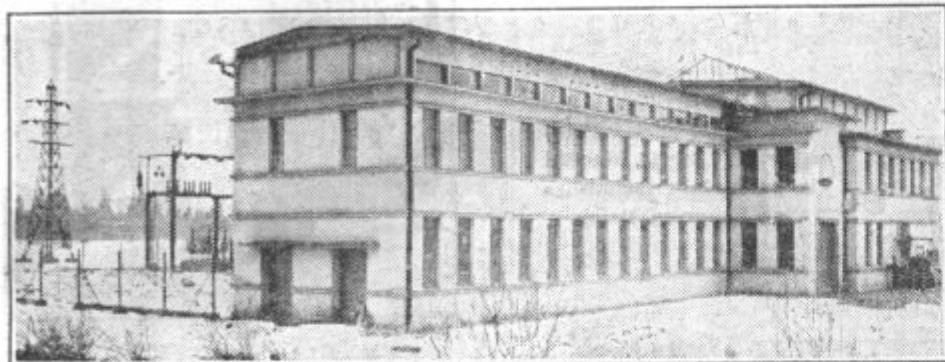
V prijaznem kraju Dolu nad Hrastnikom je praznoval svojo 70-letnico gosp. Anton Gnus, šol. ravnatelj. Malo je učitelj, ki lahko s takim ponosom gledajo na delo v svojem kraju, kot ravnatelj Gnus v društveno narodom, tako plodonosno je bilo njegovo delo med učiteljstvom. Leta 1896. je prišel g. Gnus v organično vodstvo slovenskega učiteljstva in l. 1926. je kot predsednik organizacije praznoval pri delu med učiteljstvom tridesetletni jubilej. S tem se je pa tudi poslovil od organizacijskega dela v vodstvu slovenskega učiteljstva. V Gnusu je vtelesen mož vsestranskega dela, slovenski učitelj, kakor bi moral biti vsak. Postavil si je sam svoj spomenik predvsem v dolski občini pri Hrastniku, kjer je služboval skoro tri desetletja, do svoje upokojitve in si je stekel nevenljivih zaslug za občino, predvsem pa za prosveto naroda. Pomagal je graditi v občini vodovod in električno napeljavo. Odličnemu narodnemu delavcu želimo še mnogo plodonosnih let.

Slavnost na Črnučah

Slovesna otvoritev daljnovođa in transformatorske postaje

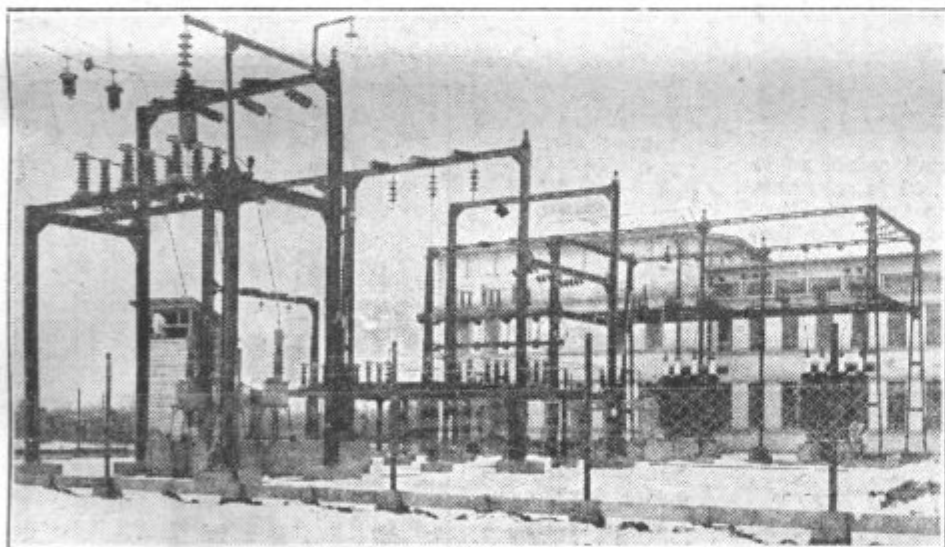
Preteklo nedeljo popoldne se je vršila slovesna otvoritev in blagoslovitev daljnovođa Velenje-Črnuče odnosno transformatorske postaje v Črnučah. Pred poslopjem transformatorske postaje so se zbrali kmalu po 14. uri odlični gostje in številni domačini. V veliki stikalni dvorani jih je v imenu Kranjskih deželnih elektrarn pozdravil ravnatelj inž. Miklavc, nakar je knezoškof dr. Gregor Rožman izvršil blagoslovitev novih naprav. Slovesnemu obredu so prisostvovali med drugimi ban dr. Drago Marušič s podbanom dr. Pirkmajerjem, minister n. r. inž. Dušan Sernec, načelnik dr. Marn,

Pogled na transformatorsko poslopje v Črnučah. Na levi končni stolp velenjskega daljnovođa.

banski svetnik dr. Senekovič, sreski načelnik Znidaršič, univ. prof. inž. Gostiša, predsednik Pokojninskega zavoda za nameščence Vrtovec, ravnatelj Banovinske hranilnice dr. Rožič, Fran Pečar, župan iz Črnuč, Janez Ramovž, župan z Ježice, Fr. Janežič, župan iz Domžal in Ivan Giovanelli, župan iz Jarš. Od Kranjskih deželnih elektrarn so poleg ravnatelja prisostvovali prokurist banski svetnik g. Vončina, inž. Rueh in inž. Umek; kot zastopniki podjetij, ki so bila udeležena pri gradnji pa stavbenik g. Curk, g. Rudolf Štebi za Brown-Boweri, inž. Štebi za škodove tvornice in inž. Ahtik za AEG.

Po blagoslovlitvi so si gostje pod vodstvom ravnatelja inž. Miklavca ogledali vse naprave, nakar so se znova zbrali v dvorani za stikalne naprave, kjer je ban dr. Marušič osebno stavil postajo v obrat. Nato je v kratkem govoru poudaril pomen črnuške transformatorske postaje za elektrifikacijo naše banovine. Med drugim je dejal:

Transformatorska naprava v prosti montaži zunaj poslopja, kjer se zniža napetost velenjskega toka na 20.000 voltov.

Uklopili smo električni tok iz Velenja v novo transformatorsko postajo. S tem je končana druga faza elektrifikacijskega programa Kranjskih deželnih elektrarn. Bivši deželni odbor kranjski je začel elektrifikacijsko akcijo v letih 1910—1911. Iz teh časov izvirajo tudi načrti za gradnjo elektrarne na Žirovnici in raznih elektrarn na Savi. Od teh se je uresničila elektrarna na Završnici, ki je kljub vojni stekla v obrat l. 1915. Z zgradbo te centrale je bil izvršen prvi del elektrifikacijskega načrta.

Po vojni je elektrifikacijska akcija pri nas zaradi tedanjih neurejenih razmer nekoliko zastala, vendar pa ni popolnoma mirovala. Tako je že narodna vlada za Slovenijo prevzela od bivšega avstrijskega vojnega erarja zgrajeno elektrarno v Bohinju v svojo last. Bivši ljubljanski odbor je l. 1928 odkupil elektrarno v Zagradcu in svojem rudniku v Velenju veliko kalorično centralo, je stopila gradnja predvidene prevzel v svojo upravo elektrarno v Žireh. S tem, da je država v l. 1929 zgradila pri hidrocentrali v ozadje, ker je bila podana možnost dobivati cenen tok iz Velenja. Velenjska centrala nam v zvezi z obstoječimi hidrocentralami nudi zadostno množino električne energije za elektrifikacijo vse banovine.

Započeto akcijo je dravska banovina uspešno nadaljevala in je z zgraditvijo daljnovođa do Črnuč in transformatorskih postaj v Podlogu in v Črnučah izvedla drugo fazo. Po transformatorski postaji v Črnučah je mogoče sodelovanje z obstoječimi važnejšimi elektrarnami v cilju elektrifikacije vseh še ne elektrificiranih delov banovine.

Sedanja gospodarska kriza sicer nekoliko zadržuje banovinsko elektrifikacijsko akcijo, vendar pa bo banovina stremela za tem, da se tudi tretja faza programa, to je gradnja razdelilnih daljnovođov, čim prej izvede.

Na koncu svojega govora se je ban dr. Marušič zahvalil vsem, ki imajo v prvi vrsti zaslugo za elektrifikacijo naše banovine.

Slika desno:

Plinske maske na ulici

United Press poroča iz Moskve, da so imeli prebivalci Moskve priliko opazovati svojevrsten poskus. Na prostorih za vozniške in v omnibusih je bilo videti ljudi, ki so oči podobni predpotopnim bitjem. Šele pri natančnejšem opazovanju se je dalo doguati, da so prometne ustanove opremile svoje osobe s plin. maskami, da se navedejo uslužbenci na njih uporabo. Poskus je vodil odd. za obrambo države. Prireditelj poskusa so hoteli ugotoviti, če se v primeru plinskega napada more nadaljevati vzdržati poulični promet v normalnem obsegu. Poskus je trajal dve uri in se je dobro obnesel.

Slika desno:

V tej kletki so umirali na smrt obsojeni duhovniki

V Rimu so otvorili kriminalni muzej, ki vsebuje mučilno orodje iz starih časov do današnjih dni. Slika kaže železno kletko, v katero so zapirali na smrt obsojene duhovnike. V zgornjem delu je viden še kos lobanje zadnjega obsojenca.

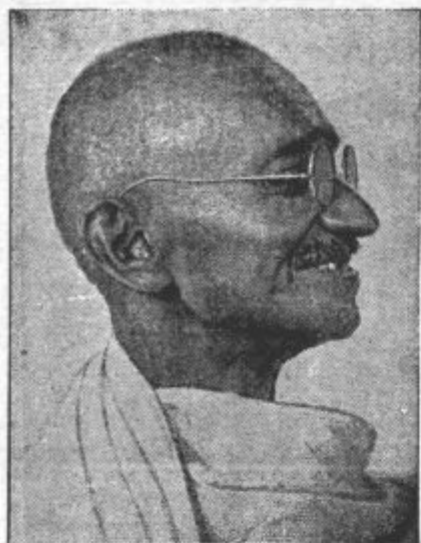

Slika desno:

Poštna raketa

Kakor znano, se bavi izdelovalec raket Tiling v Osnabrücku s konstruiranjem poštnih raket, ki naj bi omogočila hitrejši poštni promet. Njegove prve poskusne rakete so dosegle višino 8 km in prav tolikšno razdaljo. Tiling namerava v kratkem izstreliti poštno raketo na Angleško. Slika kaže raketo, dolgo 2 m, neposredno po izstrelitvi.

Mahatma Gandhi

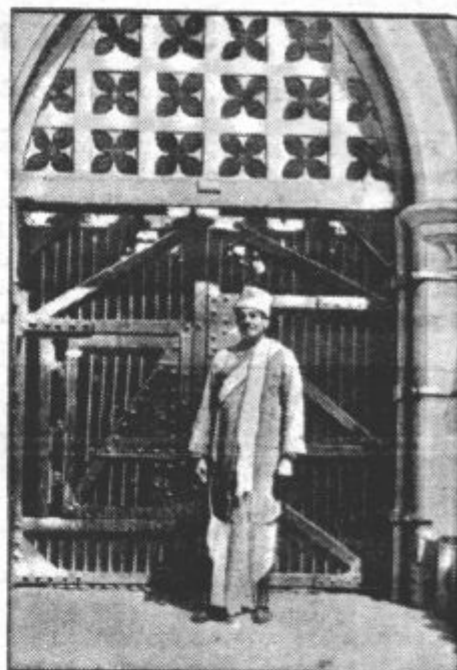
Gandhijeva žena, ki so jo tudi zaprli, ker je agitirala za neplačevanje davkov in jo obsodili na 6 tednov ječe.

Borba za neodvisnost Indije

Ko se je povrnil Gandhi iz Anglije nazaj v Indijo so nastali zaradi nepopustljivosti Angležev silni nemiri med indijskim narodom. Angleške oblasti so zato spet zaprle Gandhija in druge veljake.

Slika desno:

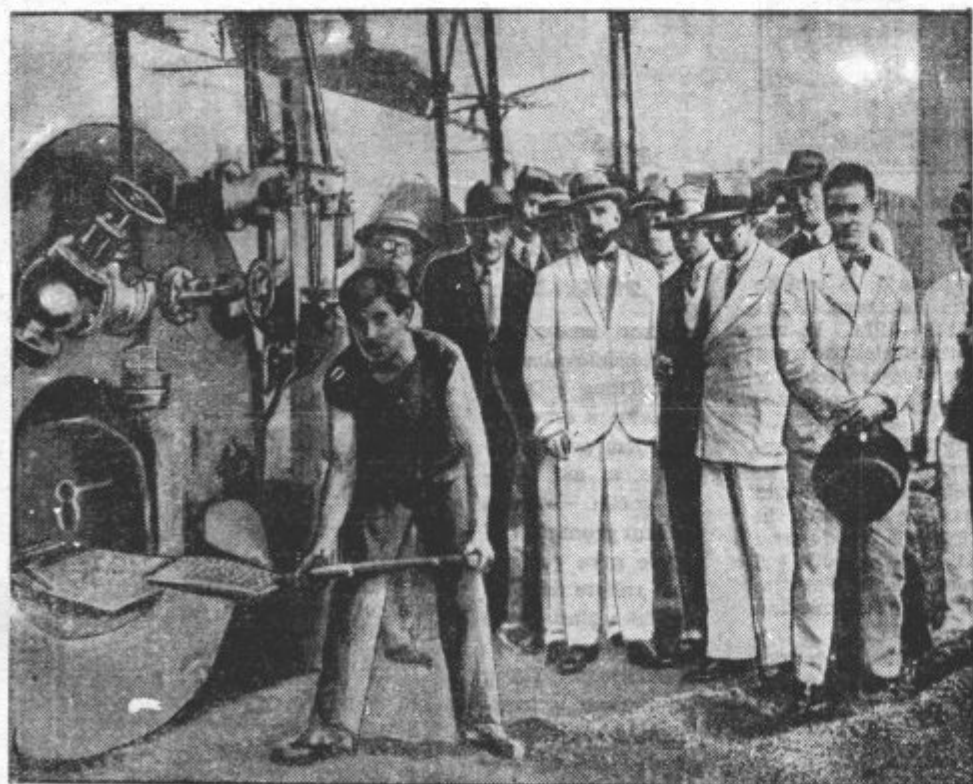
Vhod v jetnišnico v Puni, kjer sta zaprta Gandhi in predsednik vseindijskega kongresa Patel.

Strašna nesreča pri sankanju

Pri tekmovanju za nemško sankško prvenstvo na sankah s štirimi sedeži se je prošlo nedeljo na sankališču Schreiberhau dogodila strašna nesreča, ki je zahtevala več človeških žrtev. Sanke »Poitze« so skočile s sankališča ter zavozile v množico. Dočim so vozači dobili le neznatne poškodbe, sta bila dva gledalca tako hudo ranjena, da sta še isti dan umrla. Več drugih oseb pa je bilo deloma lažje, deloma težko ranjenih. Naša slika dokazuje, s kako veliko hitrostjo so sanke zavozile v množico. Čeprav so sanke tik pred gledalci, ti še niso spoznali nevarnosti, ki jim preti, ter brezskrbno opazujejo drveče sanke

V Braziliji kurijo s kavo

Ker preti Braziliji zaradi obilne letine zmanjšan izvoz kave, ki je glavni brazilski dohodek, uničujejo kavo s tem, da jo uporabljajo kot kurivo, kakor kaže naša slika

Slika desno:

Smrt iznajditelja ročne granate

Sir William Mills, iznajditelj po njem imenovane ročne granate, je umrl, star 76 let. Pokojnik je predložil 1915 svoj izum vojaškim oblastim antante, ki so ga takoj sprejele. V teku svetovne vojne so uporabili nad 75 milijonov Mills-ovih granat!

Slika desno:

Bivša grška kraljica

V Frankfurtu ob Meni je umrla 62-letna bivša kraljica vdova Sofija, sestra bivš. nemškega cesarja.

Slika desno:

Novi svetnik katoliške cerkve

Albertus Magnus, prvi svetnik dominikanke Fidele. Papež je objavil pismo o svetništvu dominikanskega učenjaka grofa Alberta Bollstäda (1193—1280), znanega pod imenom Albertus Magnus. Novega svetnika bo častila katoliška cerkev na dan 15. novembra.

